

Ang Banagbanag

The Dawn in the Cebuano

Nobyembre 2018

Mga pamalandong sa Pagkabanhaw sa mga Patay

“Hinoon ipahayag ko kini kanimo, nga sumala sa Dalan nga ilang gita-wag ug pundok, ako nagasimba sa Diyos sa among mga ginikanan, ug na-gatoo sa tanan nga nahimutang diha sa kasugoan o nahisulat diha sa mga profeta, ug nagabaton diha sa Diyos sa samang paglaum nga gipanagda-wat usab niini nila, ang paglaum nga adunay pagkabanhaw sa mga mata-rung ug sa mga dili matarung”
—Buhat 24:14,15

Ang pagkabanhaw sa mga patay, sumala sa gitudlo sa Kasulatan, usa ka gamhanan nga panan-awon sa dakong kahulogan sa Kristohanon, ug sa tanang katawhan. Unsa man ang gikinahanglan niini? Alang kang kinsa kini? Unsang garantiya ang anaa kanato nga kini mahitabo? Ang mga tubag sa tanan nga mga pangutana makita sa Bibliya. Bisan tuod ang doktrina sa pagkabanhaw mao ang sentro sa Kristuhanon nga pagtuo, daghan ang adunay usa ka dili klaro nga pagsabot kon unsa kini. Ang dili pagsinabtanay adunay daghan mahitungod sa pagkabanhaw, apan ang Bibliya klaro nga nagsulti mahitungod niini nga hilisgutan.

ANG PAGSABOT NI PABLO SA KABANHAWAN

“Sa dihang nahibaluan ni Pablo nga may mga Saduceo ug mga Pariseo nga nagatambong didto, nagsulti siya sa konseho, mga Kaigsoonan, ako usa ka Pariseo, ug Pariseo man ang akong amahan. Kini may kalabutan sa paglaum ug sa pagkabanhaw sa mga patay nga ako gihusay.”(Buhat 23:6) Sa ingon si Pablo kusog nga misinggit sa pagpanalipod sa iyang kaugalingon atubangan sa konseho sa Sanhedrin. Nagtinguha sila sa pagguba kaniya, sa paghunong sa iyang pagpangalagad ug pagtapos sa iyang impluwensya. Ang uban tingali nagtan-aw sa iyang pamahayag nga may pagduda, nga kini usa lamang ka laraw nga maoy hinungdan sa pagbahinbahin tali sa mga Pariseo ug sa mga Sadduceo, nga kauban nga naglangkob sa Sanhedrin. Apan, uban ang dakong sinseridad ug pangandoy, hinoon nga gihisgotan ni Pablo ang isyu sa pagkabanhaw, bisan tuod nga ang resulta, “ang panagbangi mitungha tali sa mga Pariseo ug sa mga Saduceo, ug ang katilingban nabahin. Kay ang mga Sadduceo nag-ingon nga walay pagkabanhaw, ni manolonda, ni espiritu, apan ang mga Pariseo nag-ila sa tanan.”(Bersos 7,8) Bisan unsa pa ang pagkabahin tali niining duha ka mga sekta sa mga Judio, ang pamahayag ni Pablo tataw nga naka punting sa pagkabanhaw isip sentro nga doktrina sa atong

pagtuo.

Ang daku nga mga implikasyon sa doktrina sa pagkabanhaw gipahamtang ni Pablo uban ang dakung katarungan ug kusog. "Karon, kung si Cristo ginawali, nga Siya nabanhaw gikan sa mga patay, giunsa sa uban kaninyo sa pagsulti nga walay pagkabanhaw sa mga patay? Apan kong walay pagkabanhaw sa mga minatay, bisan si Cristo wala diay usab banhawa; ug kong si Cristo wala banhawa, nan kawang lamang ang among pagwali, ug kawang lamang usab ang inyong pagtoo. Ug bisan pa hingkit-an kami sa bakakon nga mga saksi sa Dios, tungod kay nanagpamatuod kami batok sa Dios nga si Cristo nagbanhaw sa mga patay, nga wala banhawa ni Cristo; Kay kong ang mga minatay wala banhawa, si Cristo wala usab banhawa. Ug kong si Cristo wala banhawa, ang inyong pagtoo kawang lamang; ikaw anaa gihapon sa imong mga sala." - I Cor. 15: 12-17, New American Standard Bible

Ang daku nga mga implikasyon sa doktrina sa pagkabanhaw gipahamtang ni Pablo uban ang dakung katarungan ug kusog. "Karon, kung si Cristo ginawali, nga Siya nabanhaw gikan sa mga patay, giunsa sa uban kaninyo sa pagsulti nga walay pagkabanhaw sa mga patay? Apan kong walay pagkabanhaw sa mga minatay, bisan si Cristo wala diay usab banhawa; ug kong si Cristo wala banhawa, nan kawang lamang ang among pagwali, ug kawang lamang usab ang inyong pagtoo. Ug bisan pa hingkit-an kami sa bakakon nga mga saksi sa Dios, tungod kay nanagpamatuod kami batok sa Dios nga si Cristo nagbanhaw sa mga patay, nga wala banhawa ni Cristo; Kay kong ang mga minatay wala banhawa, si Cristo wala usab banhawa. Ug kong si Cristo wala banhawa, ang inyong pagtoo kawang lamang; ikaw anaa gihapon sa imong mga sala." - I Cor. 15: 12-17, New American Standard Bible

Busa nangatarungan si Pablo, kung walay pagkabanhaw ni Jesus, ang atong Kristohanong pagtoo walay sulod. Kini ang iyang pagkabanhaw nga nagbukas sa dalan alang sa kinabuhing walay katapusan sa tanang katawhan. Si Jesus "gitugyan alang sa atong mga sala, ug gibanhaw alang sa atong pagkamatarong." (Mga Taga Roma 4:25) Kon wala kitay katarungan, wala kitay basehan nga makig-uban sa atong Magbubuhay, ug wala kitay paglaum alang sa kinabuhing dayon. Ang kamatuoran nga si Jesus nabanhaw gikan sa mga patay hinungdanon sa Kristiyanismo. Walay tawhanong ideolohiya o maayo nga mga buhat ang mahimong basehan sa atong pagbalik sa pag-uyon sa Dios. "Walay usa nga makapahiluna og usa ka pundasyon gawas sa gibutang, nga mao si Jesukristo." - I Cor. 3:11, ESV

ANG DOKTRINA SA PAGKABANHAW

Ang doktrina sa pagkabanhaw naglangkob sa pagkabanhaw gikan sa mga patay sa matag tawo nga nabuhi sukad, uban ang katuyoan sa pagpasig-uli kanila ngadto sa imahe ug dagway sa Diyos. Kadtong kinsa makakab-ot sa ingon nga pagkasama sa kinaiya sa Diyos makapanunod sa kinabuhing dayon. Kini usa ka kinatibuk-ang tinguha sa katawhan nga mabuhi sa kahangturan-nga dili mamatay. Si Solomon maalamong nakamatikod nga ang Diyos “naghimo sa tanang butang nga matahom sa panahon niini. Gibutang usab Niya ang kahangturan diha sa mga kasingkasing sa mga tawo; apan dili sila makatugkad kon unsa ang nahimo sa Diyos gikan sa sinugdan hangtud sa katapusan.”(Eccles 3:11) Gibutang sa Diyos ang tinguha alang sa kinabuhing dayon sa kasingkasing sa tawo, ug sa ingon ang binilyon nga dolyar gigugol matag tuig sa healthcare, bitamina ug nutritional supplements, mga spa, ug mga programa sa pagpalawig sa kinabuhi. Kini tanan mapuslanon sa usa ka bahin, apan walay usa nga mihatag og labaw pa kay sa usa ka mubo, bisan malipayon, pagpadayon sa kinabuhi. Ang pipila ka mga tawo nagpili pa nga mahimong ifrozen sa dihang sila mamatay tungod sa paglaum nga ang pag-uswag sa medikal ug siyensya sa umaabut nga adlaw makahatag sa usa ka pamaagi sa pag-pabuhi balik kanila. Ang paghunahuna nga dili na mabuhi puno sa kabalaka.

Ang sermon ni Jesus sa bukid nagsugyot sa usa ka maayo nga pamaagi sa atong mga kabalaka. “Busa sultihan ko kamo, ayaw na kamo pagkabalaka bahin sa inyong kinabuhi, kon unsay inyong kan-on, o unsay inyong imnon; o bahin sa inyong lawas, kon unsay inyong ibisti. Dili ba ang kinabuhi labaw pa kay sa kalan-on, ug ang lawas labaw kay sa panapton? Tan-awa ninyo ang mga langgam sa kalangitan; sila wala magpugas, bisan mag-ani ni maghipos ngadto sa mga dapa; apan ginapakaon sila sa inyong langit-nong Amahan. Dili ba kamo labaw pa ka bililhon kay kanila? Ug kinsa kaninyo nga tungod sa pagkabalaka makadugang sa usa ka oras sa iyang kadugayon sa kinabuhi?”(Mateo 6: 25-27) Ang mabalaka nga pagbagulbol ug kabalaka mahitungod sa temporal nga mga butang walay kapuslanan, miingon si Jesus. Kini wala'y ikadugang nga positibo sa atong kinabuhi.

“Busa,” si Jesus nagpadayon, “ayaw pagkabalaka, nga magaingon, Unsa may among kan-on? o unsay among imnon? o Unsa ang atong isul-ob?” Bisan ug dili kabahin sa mga pulong ni Hesus, mahimo kita nga makadugang, “Hangtud kanus-a kita mabuhi?” Hinunoa, ang Ginoo dugang nag-ingon, “Pangita una ang gingharian sa Diyos ug ang iyang pagkamatarung, kining mga butanga igadugang ra kaninyo. Busa ayaw kabalaka bahin sa ugma, kay ugma mabalaka alang sa iyang kaugalingon.

Igo alang sa adlaw mao ang kaugalingong kasamok.”(Bersos 31-34) Sa pag-ila nga ang matag adlaw adunay igo nga kalisud sa iyang kaugalingon, ang tambag sa Agalon hilabihan ka maalamon nga dili kita “mangutang sa mga kasamok”gikan sa ugma.

Ang Diyos naghatag ug agianan ngadto sa kinabuhing dayon pinaagi sa pag-ula nga buhat sa iyang Anak. Dugang pa, iyang gitarong ang usa ka adlaw diin iyang pagahukman ang kalibutan sa pagkamatarung pinaagi sa usa ka tawo [si Kristo Jesus] nga iyang gitudlo; ug niini iyang gipasaligan ang tanan pinaagi sa pagbanhaw kaniya gikan sa mga patay.”(Buhat 17:31) Gipamatud-an kini ni Jesus sa iyang pag-ampo nga gitanyag sa gabii sa wala pa siya ilansang sa krus. “Amahan, miabut na ang takna; pasidunggi ang imong Anak aron himayaon ka sa Anak, sanglit gihatagan mo man siyag awtoridad ibabaw sa tanan nga unod, aron paghatag sa kinabuhing walay katapusan sa tanan nga imong gihatag kaniya.” (Juan 17:1,2) Si Jesus gihatagan og “awtoridad ibabaw sa tanan unod” uban ang katuyoan sa paghatag sa tanan nga oportunidad alang sa kinabuhing dayon.

Ang pagkabanhaw naglakip sa pagpahiuli sa sa kahibalo sa tawo, o pagbati sa kaugalingon, ug paghatag sa usa ka lawas ingon nga gipili sa Diyos. (I Corinto 15:38) Alang sa kinabag-an sa tawhanong pamilya, kini magadala kanila pabalik sa pinuy-anan sa yuta sa unodnong mga lawas, bisan pa ang mga kadaot sa sala, sakit, ug katigulangan dili na mahitabo. Nahiuyon kini sa gipahayag ni Pedro wala madugay human sa Pentecostes, sa dihang siya naghisingot sa umaabot nga “mga panahon sa pag-uli sa tanang mga butang, nga gipamulong sa Diyos pinaagi sa baba sa tanan niyang balaang mga propeta sukad pa sa sinugdan sa kalibutan.” (Buhat 3:21) Ang Strong's Hebrew ug Greek Dictionary naghubit sa pulong nga gigikanan diin ang “restitusyon” gihubad nga: “pagbalhin (sa kahimsog, panimalay o organisasyon).” Ang Gregong Kahulugan sa Thayer naghubad sa pulong nga nagkahulogang “pagpasig-uli ngadto sa kanhi nga estado.” Ang katawhan paga-usabon pag-usab-gipahiuli-pinaagi sa kahikayan sa Diyos diin iyang wad-on ang tunglo sa kamatayon, ibalik ang yuta sa mga kahimtangan sa Eden, ug mahigugmaong dad-on ang katawhan ngadto sa iyang walay katapusan nga gingharian, pinaagi sa matarong nga pagmando sa iyang Anak nga si Kristo Jesus.

Samtang ang katuyoan sa Diyos nga ang kadaghanan sa katawhan mabanhaw ngadto sa kinabuhi sa unodnong kahingpitan sa napasig-uling planeta, ang usa ka pinili nga “gamay nga panon” makabaton sa usa ka mahimayaong espirituhanon nga pagkabanhaw ug usa ka langitnong

panimalay. (Lucas 12:32) Si Jesus naghisgot bahin sa langitnong pinuy-anan nga nagaingon, “Sa balay sa akong Amahan adunay daghan nga mga lawak. Kon dili pa, moingon ba ako kanimo nga ako moadto aron sa pag-andam og dapit alang kanimo? Ug kong ako moadto ug mag-andam kanimo ug usa ka dapit alang kanimo, ako mobalik pag-usab ug dad-on ka sa akong kaugalingon, aron nga kon asa ako anaa usab ikaw.”- Juan 14:2,3

Gihisgotan kini ni Pablo uban sa dakung pagpangandoy: “Aron ako makaila kaniya ug sa gahum sa iyang pagkabanhaw, ug magpaambit sa iyang mga pag-antus, mahisama kaniya sa iyang kamatayon, nga sa bisan unsang paagi mahimo ko nga makab-ot ang pagkabanhaw gikan sa mga patay. Usa ka butang nga akong nahimo: ang paghikalimot sa mga butang nga anaa sa luyo ug ang pagpaabut sa unahan ngadto sa kung unsa ang anaa sa unahan, nagapadayon ako sa tumong alang sa ganti nga tawag sa itaas nga tawag sa Diyos diha kang Kristo Jesus.” (Filipos 3:10-14,) Ang “pagtawag sa itaas” maoy usa ka langitnong panimalay, alang niadtong “matinud-anon hangtod sa kamatayon” sa pagpangita sa “imaya, dungog, ug pagka-imortal.” - Pin. 2:10; Roma. 2:7

Alang sa pipila nga nagpuyo nga matinud-anon nga Kristohanon nagpuyo sa pag-alagad sa Ginoo, ang pagkabanhaw mohatag kanila sa mahimayaong mga espiritu nga lawas. “Tan-awa! Ginasugid ko sa imo ang usa ka misteryo. Dili kitang tanan mangatulog, apan kitang tanan mabag-o, sa usa ka gutlo, sa usa ka pagpamilok, sa katapusan nga trompeta. Kay pagapatunggon ang budyong, ug ang mga minatay pagapabangonon nga dili madunot, ug kita mangausab. Kay kining lawas nga madunot kinahanglan magsul-ob sa dili madunot, ug kining mortal nga lawas kinahanglan magsul-ob sa imortalidad.”- I Cor. 15:51-53

ANG PANAHON SA PAGKABANHAW

Usa sa labing komon nga sayop nga pagsabut mahitungod sa pagkabanhaw mao nga kini mahitabo diha diha sa kamatayon sa matag usa. Kanunay kitang makadungog sa usa ka lubong nga ang patay anaa na karon sa langit nga nagtan-aw kanato. Kini ang kaylap nga konsepto sa pagkabanhaw, apan dili kini mao ang gitudlo sa Kasulatan. Daghan ang atong nakat-unan mahitungod sa panahon sa pagkabanhaw gikan sa asoy sa pagbanhaw ni Jesus kang Lazaro gikan sa mga patay. (Juan 11:1-44) Si Lazaro nasakit. Usa ka mensahero ang gipadala sa iyang pamilya aron sa pagpahibalo kang Jesus sa iyang sitwasyon. Aron makatudlo siya og usa ka gamhanang pagtulon-an, si Jesus wala dayon molihok. Ang sakit ni Lazaro nagpadayon sa pag-uswag, ug siya namatay. Upat pa ka adlaw ang milabay hangtud ang Ginoo miabut aron sa paghupay sa pamilya ni

Lazaro. Ang iyang igsoong babaye nga si Marta nakigkita kang Jesus sa dihang miabut siya, ug ang ilang pag-istoryahanay natala alang kanato.

Ug si Marta miingon kang Jesus, “Ginoo, kon dinhi pa ikaw dili unta mamatay ang akong igsoon. Apan bisan karon ako nahibalo nga bisan unsang butanga nga pangayoon mo sa Diyos, igatugot sa Diyos kanimo. Si Jesus miingon kaniya, Ang imong igsoon mabanhaw.” Ug si Marta mitubag kaniya, “Ako nahibalo nga siya mabanhaw sa pagpamanhaw unya sa kaulahian nga adlaw.” Si Jesus miingon kaniya, “Ako mao ang pagkabanhaw ug ang kinabuhi. Bisan kinsa nga magatoo kanako, bisan siya mamatay, siya mabuhi: ug ang tanan nga buhi ug nagasalig kanako dili na gayud mamatay. Nagtoo ka ba niini? Ug siya miingon kaniya: Oo, Ginoo, Nagatoo ako nga ikaw ang Kristo, ang Anak sa Diyos, nga moanhi sa kalibutan.”- bersikulo 21-27

Ang mga pulong ni Marta mahinungdanon kaayo kung kanus-a mahitabo ang pagkabanhaw. Sa pagkasayod nga mobangon si Lazaro pag-usab siya miingon, “nahibal-an ko nga mabanhaw siya sa pagkabanhaw sa katapusang adlaw.” Wala siya moingon nga ang iyang igsoon didto sa langit, ni nga nabanhaw na usab. Iyang gipamatud-an ang pagtuo nga ang pagkabanhaw mahitabo”sa katapusang adlaw.” Si Hesus, sayo pa sa iyang pagministeryo, tin-aw nga nagpaila sa “katapusang adlaw” ingon nga panahon nga siya mobalik aron pagbanhaw sa patay ug pagbanhaw kanila. (Juan 6:39,40,44,54) Ikonsiderar ang ubang mga kasulatan mahitungod niini nga punto.

Gihisgotan ni Apostol Pablo ang panahon sa pagkabanhaw, nag-ingon nga mahitabo kini sa pagbalik ni Jesus. “Dili kami buot nga kamo walay kasayuran, mga igsoon, mahitungod niadtong mga nangatulog, aron dili kamo managsubo ingon sa uban nga walay paglaum. Kay sukad kita mitoo nga si Jesus namatay ug nabanhaw, bisan pa, pinaagi kang Jesus, ang Diyos magdala uban kaniya niadtong nangatulog na. Tungod niini kami nagapamatuod kaninyo mahitungod sa butang ni Jehova, nga kita nga mga buhi, nga managpabilin hangtud sa pag-abut sa Ginoo, dili kita magauna sa mga nangatulog. Kay ang Ginoo mismo, sa usa ka pagsinggit, sa usa ka tingog sa punoan sa mga manolonda, ug sa budyong sa Diyos, manaug gikan sa langit. Ug ang mga nangamatay diha kang Cristo mobangon pag-una.”(I Tesalonica 4:13-16) Dinhi si Pablo tin-aw nga nagtumong sa mga patay ingon nga kahintang nga gipakasama sa pagkatulog, ug nga ang ilang pagkahigmata ug pagkabanhaw mahitabo sa panahon nga si Kristo mobalik na usab.

Dugang pa niini nga punto ang reaksiyon ni Pablo niadtong misupak sa iyang mga pagtulun-an. Ang uban, aktibong nagsumpaki kaniya, nagpasiugda sa mga katingad-an nga bag-ong mga ideya. Tin-aw ang iyang tubag sa ilang hagit. Gipadala ni Timoteo kining maalamon nga tambag, “Likayi ang mga pulong nga dili masabtan, kay kini magdala sa mga tawo ngadto sa pagkadili diosnon, ug ang ilang mga sulti magakaylap sama sa samad. Ang uban kanila mao si Himeneo ug si Fileto, nga nanghisalaag gikan sa kamatuoran sa pag-ingon nga ang pagkabanhaw nahitabo na. Gipakaulawan nila ang pagtoo sa uban. (II Timoteo 2: 16-18) Ang dakung paglihok gikan sa “kamatuoran” mao ang sayup nga pag-ingon nga ang pagkabanhaw nahitabo na. Tin-aw nga ang pagkabanhaw nahitabo kauban sa pagbalik ni Kristo, ug dili sa una.

PAGBANGON SA PATAY BATOK PAGKABANHAW

Adunay usa ka kalainan tali sa “pagbangon” sa mga patay ug sa “pagkabanhaw.” Pananglitan, ang mga hitabo ni Elias nga nagbangon sa balo sa anak nga lalaki ni Sarepta, ang pagbangon ni Jesus sa anak nga babaye ni Jairo ug ang biyuda sa anak nga lalaki ni Nain, ingon man usab kang Lazaro, kasagaran gihatag isip mga ehemplo sa pagkabanhaw. Samtang ilang gihulagway ang pagkabanhaw, kini mas tukma sa kasulatan nga nagtumong sa mga panghitabo sama sa pagbangon, o pagpukaw gikan sa mga patay. Sa orihinal nga teksto sa Bag-ong Tugon sa duha ka nagkalainlain nga mga pulong gihubad sa atong Iningles nga mga pulong nga “pagkabanhaw” ug “pagbangon.”

Ang "Pagkabanhaw" mao ang Iningles nga pulong nga gigamit alang sa Griyegong anastasis ug nagkahulogang "pagtindog pag-usab." Sa kasukwahi, ang "gipataas" mao ang Iningles nga hubad sa Greek egeiro, nga nagkahulogang "magtukaw o magmata." ang biyuda sa anak nga lalaki sa Zarepta, anak nga babaye ni Jairo, ang balo sa anak nga lalaki ni Nain, ug si Lazaro sa katapusan namatay usab. Ang "pagbangon" sa mga patay nagpasabot sa pagpukaw gikan sa pagkatulog sa kamatayon. Mahimo, o dili, mahimong permanente depende sa panahon sa pagkahigmata. Aron sa paghisgot niini nga yano, ang pagbanhaw sa patay mao ang unang lakang sa ilang pagkabanhaw.

Ang “Pagkabanhaw” mao ang Iningles nga pulong nga gigamit alang sa Griyegong anastasis ug nagkahulogang “pagtindog pag-usab.” Sa kasukwahi, ang “gipataas” mao ang Iningles nga hubad sa Griyegong egeiro, nga nagkahulogang “magtukaw o magmata.” ang biyuda sa anak nga lalaki sa Zarepta, anak nga babaye ni Jairo, ang balo sa anak nga lalaki ni Nain, ug si Lazaro sa katapusan namatay usab. Ang “pagbangon”

sa mga patay nagpasabot sa pagpukaw gikan sa pagkatulog sa kamatayon. Mahimo, o dili, mahimong permanente depende sa panahon sa pagkahigmata. Aron sa paghisgot niini nga yano, ang pagpangon sa patay mao ang unang lakang sa ilang pagkabanhaw.

Niini nga punto atong nakita ang mga implikasyon sa leksyon ni Jesus ngadto sa mga Saduceo mahitungod sa pagkabanhaw. “Ang mga gikonsiderar nga takus nga makab-ot nianang panahona ug sa pagkabanhaw gikan sa mga patay dili magminyo ni igahatag sa kaminyoon, kay dili na sila mamatay, tungod kay sila sama sa mga anghel ug mga anak sa Diyos, mga anak sa pagkabanhaw.”(Lucas 20:35,36 Duha ka mga punto sa mga pulong sa atong Ginoo ang labing talagsaon. Una, ang usa kinahanglan nga “takus” aron makab-ot ang pagkabanhaw. Kana lahi gikan sa kinatibuk-ang pagkahigmata nga ang tanan sa ilang mga lubnganan makasinati-takus o dili. (Juan 5:25-29) Ikaduha, kadtong nakab-ot sa pagkabanhaw-nga mao ang bug-os nga pagbarug pag-usab gikan sa pagkapukan ni Adan pinaagi sa pagkamatinumanon sa matarung nga mga balaod sa Diyos-makabaton sa kinabuhing dayon. Kini, si Jesus nag-ingon, “dili na mamatay.” Busa, ang pagkabanhaw sa kinatibuk-ang kahulugan nakita nga walay katapusan, samtang ang pagbangon gikan sa patay mahimong temporaryo lang.

Kini ang kahimtang, ang unang tinuod ug hingpit nga pagkabanhaw gikan sa mga patay mao ang pagkabanhaw ni Jesus sa ikatulo nga adlaw human sa paglansang sa krus. Ang Kasulatan klaro nga nagasulti niini. “Karon magapahinumdum ako kaninyo, mga igsoon, sa Maayong Balita nga akong giwali kaninyo. ... Kay gihatag ko kanimo ingon nga labing hinungdanon ang nadawat ko usab: nga si Cristo namatay tungod sa atong mga sala, sumala sa mga Kasulatan; nga siya gilubong, nga siya gibanhaw sa ikatolo ka adlaw, sumala sa mga Kasulatan.” “Ug mao ang ulo sa lawas, ang iglesia. Siya mao ang sinugdanan, ang panganay gikan sa mga patay, aron nga sa tanang butang siya mahimong labaw sa tanan.” (I Corinto 15:1-4; Col. 1:18) Sa katapusan, atong namatikdan ang pangumosta ni Juan nga Tigpadayag gikan sa “Jesu Kristo ang saksi nga matinumanon, ang panganay sa mga nangamatay, ug ang punoan sa mga hari sa yuta. Kaniya nga nahigugma kanato ug nagpahigawas kanato gikan sa atong mga sala pinaagi sa iyang dugo.”- Pin. 1:5

KINSA ANG PAGABANHAWON?

Si Jesus nagsulti nga ang Amahan nakahimo sa tanang paghukom kaniya. Gidasig kita pag-ayo nga mahibal-an nga siya nga magahukom sa

katawhan mao ang sama nga naghatag sa iyang kinabuhi alang kanila. Si Jesus mipahayag, “Ingon nga ang Amahan adunay kinabuhi sa iyang kaugalingon, mao nga iyang gihatag usab ang Anak aron adunay kinabuhi sa iyang kaugalingon. Ug gihatagan niya siyag kagahum sa pagpanghukom tungod kay siya Anak man sa Tawo. Ayaw kahibulong niini; kay moabut ang takna, nga ang tanan nga anaa sa mga lubong managpakabati sa iyang tingog, ug kadtong mga nagbuhat nga maayo ug matarung sa pagkabanhaw sa kinabuhi, ug sa mga nanagbuhat sa dautan ngadto sa pagkabanhaw sa paghukom. (Juan 5:26-29) Gisulti ni Pablo nga nahiuyon sa mga pulong ni Jesus sa pagdepensa sa iyang kaugalingon sa atubangan ni Felix, “Gisugid ko kini kanimo, nga sumala sa Dalan nga ilang gitawag nga sekta, nagsimba ako sa Diyos sa among mga katigulangan, nga nagatoo sa tanan nga gipahamtang pinaagi sa Balaod ug gisulat sa Mga Manalagna, nga adunay paglaum sa Diyos, nga gidawat niining mga tawhana, nga adunay pagkabanhaw sa mga matarung ug dili matarung.”- Buhat 24 14,15

Si Pablo tataw nga nag-ingon, “kay pinaagi sa tawo miabot ang kamatayon, pinaagi usab sa usa ka tawo moabot man ang pagkabanhaw sa mga patay. Kay maingon nga diha kang Adan ang tanan mangamatay, maingon man usab diha kang Kristo ang tanan mabuhi.”(I Corinto 15 21,22,) Ang tanan mamatay “diha kang Adan”-nga tungod sa napanunod nga sala, walay makaikyas sa silot sa kamatayon. Ang tanan buhion usab “diha ni Kristo,” o””nga nahiusa kang Kristo,” sumala sa Williams nga Bag-ong Tugon. Kini nga mahimayaon nga oportunidad alang sa “tanang” nga tawo gigarantiyahan pinaagi sa kamatuoran nga si Jesus naghatag sa iyang kaugalingon ingon nga usa ka “lukat alang sa tanan, nga magpamatuod sa takdang panahon.”- I Tim. 2:6

Ang “takdang panahon” alang sa kaayohan sa halad lukat ni Jesus nga pagadawaton gipakita sa mosunod nga mga bersikulo sa I Corinto 15 nga may duha ka bahin. “Ang matag usa sa iyang kaugalingong kahusay,” miingon si Pablo. “Si Kristo ang unang bunga, unya sa iyang pag-abot [Greek: parousia, nagpasabut nga 'presensya'] kadtong iya ni Kristo. Unya moabut ang katapusan, sa dihang iyang ihatag ang gingharian ngadto sa Diyos nga Amahan human malaglag ang matag lagda ug ang matag awtoridad ug gahum. Kay kinahanglan magahari siya hangtud nga ang tanang mga kaaway niya ikabutang na niya diha sa ilalum sa iyang mga tiil. Ang katapusan nga kaaway nga pagalaglagon mao ang kamatayon.”(Bersos 23-26) Ang “unang bunga” mao ang iglesya ni Cristo, ang iyang simbolo nga lawas sa “daghang mga miyembro.”(I Corinto 12:12; Santiago 1:18). Kadtong ikaduha, sa panahon, sa

pagpaambit sa pagkabanhaw mao ang nahibilin sa katawhan, nga iyang tawagon gikan sa ilang mga lubnganan, human mahuman ang “mga unang bunga” nga klase.

Ang uban nakiglalis sa tanan-nga kinatibuk-ang kalidad sa pag-ula ni Jesus. Duha ka mga Kasulatan ang gihisgutan isip pamatuod sa limitadong kasangkaran niini. Z”Ang Anak sa Tawo wala moanhi aron alagaran kondili aron sa pag-alagad, ug sa pagtugyan sa iyang kinabuhi ingon nga usa ka lukat alang sa kadaghanan.” “Tungod sa pagkadili-masinugtanon sa usa ka tawo daghan ang nahimo nga mga makasasala, mao nga pinaagi sa pagkamasinugtanon sa usa ka tawo daghan ang mahimong matarung.” (Mateo 20:28; Rom 5:19) Ang argumento nga gihimo mao nga si Jesus namatay alang sa “daghan,” apan dili sa “tanang,” ang kasagaran mao nga siya namatay alang sa mga matarung ug dili sa mga makasasala, kinsa usahay gihisgotan nga “dili mahinlo nga masa.” Gisalikway nato ang argumento ug ang makauulaw nga kinaiya sa kasingkasing nga nalangkit niini.

Ang termino nga “daghan” mao ang mahinungdanon nga pulong diin kini “ang mga masa sa katilingban” -nga mao, ang katawhan, ang daghan. Wala kini nagtumong sa bisan unsang espesipiko o limitado nga gidaghanon, apan kini walay katapusan. Labing importante, bisan pa, ang konteksto sa Roma kapitulo 5 tin-aw nga nagpakita nga si Jesus namatay alang sa tanang tungod kay ang tanang mga makasasala, ug sa ingon ang kaayohan sa lukat alang sa tanang. “Samtang mga makasasala pa kita, si Kristo namatay alang kanato.” “Busa, ang usa ka paglapas nagdala ngadto sa paghukom alang sa tanang nga mga tawo, sa ingon ang usa ka buhat sa pagkamatarung nagpaingon ngadto sa pagkamatarung ug kinabuhi alang sa tanang tawo.” (Roma 5:8,18) Si Pedro midugang, “Kay si Cristo usab nag-antus sa makausa alang sa mga sala, ang matarung alang sa mga dili matarung, aron kita iyang madala ngadto sa Diyos.” - I Pedro 3:18

GAMHANANG EBIDENSYA SA PAGKABANHAW

Aron dili kita magduhaduha nga ang pagkabanhaw mahitabo, atong ibalik ang mga pulong sa Agalon. Si Jesus nagtudlo uban ang dakong gahum ug awtoridad. Sa paghinumdom pag-usab sa talan-awon sa iyang pagpakigharong sa mga Sadduceo, nahingangha kita sa kayano ug makapahingangha nga kamatuoran sa iyang doktrina. Sumala sa nahisgotan na, ang mga Sadduceo wala motuo sa pagkabanhaw. Gipahilom sila dayon sa tubag ni Jesus. Gikutlo gikan sa asoy sa Mateo sa susama nga engkwentro, atong mabasa: “Mahitungod sa pagkabanhaw sa mga patay, wala ba kamo makabasa sa gisulti sa Diyos kaninyo: Ako ang

Diyos ni Abraham, ug ang Dyios ni Isaac, ug ang Diyos ni Jacob? Siya dili Dyios sa mga patay, kondili sa mga buhi. Ug sa pagkadungog niini sa mga tawo nahibulong sila sa iyang pagtolon-an.” (Mateo 22:31-33) Ang mga pulong nga giingon ni Jesus nga ang mga Judio nakabasa, ug sa tukmang paagi nangangkon mahitungod sa ilang Diyos, nga siya ang Diyos ni Abraham, Isaac ug Jacob. Sa pagkatinuod, kini nga mga pulong gipamulong sa Diyos ngadto kang Moises sa nagkalayo nga sapinit. Nahingangha kaayo si Moises sa kamatuoran nga ang Diyos ni Abraham, Isaac ug Jacob karon nakigsulti kaniya, iyang “gitago ang iyang nawong.” - Exodo 3:3-6

Si Abraham, Isaac, ug Jacob dugay nang namatay sa panahon sa pagtagbo ni Moises, ug mas dugay na sa panahon ni Jesus. Apan ang mga Judio, lakip ang mga Sadduceo, sa gihapon nangangkon nga ang ilang Diyos sama ra sa Diyos sa ilang katigulangan. Sa ingon niini nga paagi si Hesus mikupot sa maong butang: “Siya dili Diyos sa mga patay, kondili sa mga buhi.” Niini dili ikalimod nga basehan, kini nga mga patriyarka pagabanhawon gikan sa lubnganan ug mabanhaw ngadto sa kinabuhing dayon, dili na “patay” apan “buhi” sa makausa pa ubos sa pag-uyon sa Diyos.

KATAPUSANG HUNAHUNA

Gihigugma nato ang kahulugan sa kinabuhing dayon nga gihatag ni Jesus. “Kini mao ang kinabuhing dayon, nga sila nakaila kanimo, ang bugtong matuod nga Diyos, ug kang Jesu Cristo nga imong gipadala.” (Juan 17:3) Ang walay katapusan nga hunahuna sa atong Diyos, Amahan, ug Magbubuhat magabukas kanato sa mga bahandi sa kahibalo ug sa kaalam, sa gugma ug sa kahayag, sa walay katapusan nga mga katuigan sa himaya sa umaabot. (Efeso 2:7) Sa karon nga panahon, nagpamatuod si Pablo, “kita nagasud-ong sa mga hanap nga panagway daw pinaagi ug salamin, apan nakita ra nato kini unya sa laktud nga nawong ug nawong. Sa karon, bahin lamang ang akong nahibaloan, apan unya masabtan ko ra ang tanan, maingon nga ang tanan kanako nahisabtan na.” - I Cor. 13:12■

Jacob ug Esau

Yabeng Bersikulo:
“Ug si Jehova mitubag kaniya: Adunay duruha ka nasud sa sulod nimo, ug ang duruha ka katawohan pagabahinon gikan sa sulod sa imong ginha-waan; ug ang usa ka katawohan labing malig-on kay sa usa ka katawohan, ug ang magulang magaalagad sa manghud.”

—Genesis 25:23

Piniling Kasulatan:
Genesis 25:19-34

Ang asawa ni Isaac si Rebeka nagpabilin nga walay anak sulod sa daghang katuigan, ug kini nakapabalaka kaniya. Ang saad sa Diyos sa amahan ni Isaac nga si Abraham, “sa imong binhi ang tanang kanasuran sa yuta mapanalanginan.” (Genesis 22:15-18) Si Isaac nag-ampo sa Diyos mahitungod sa iyang kakulang sa “binhi,” o anak nga lalaki. Nadungog sa Diyos ang pag-ampo ni Isaac, ug ang iyang asawa nga si Rebeca nanamkon sa kaluha.-Gen. 25:21

Sa panahon sa pagmabdos ni Rebeka, “ang mga masuso nagdinasigay sa usag usa, ug siya miingon, Ngano nga kini nahitabo kanako?” Siya nag-ampo sa Diyos, ug siya mitubag kaniya, nga nagaingon, “Duha ka nasud anaa sa sulod nimo.” (Bersos 22 , 23) Sa mga

panahon sa Daang Tugon ang panganay nga anak nga lalaki gihatagan og pipila ka mga pribilehiyo ug mga responsibilidad, nga gitawag nga “katungod sa pagkapanganay,” ug sa kasagaran makadawat og doble nga bahin sa panulundon. (Gen. 43:33, Deut 21:15-17) Apan, ang tubag sa Diyos sa pag-ampo ni Rebeka mao nga “ang magulang magaalagad sa manghud.”

Gihisgotan kini ni Apostol Pablo. Mahitungod sa mga kaluha nga diha sa tiyan ni Rebeka, siya miingon, “Sa wala pa matawo ang kaluha o nakabuhat na sa bisan unsa nga maayo o dili maayo-aron nga ang katuyoan sa Diyos sa pagpili kinahanglan nga mobarug: dili sa mga buhat kondili kaniya nga nagtawag-siya gisultihan, Ang magulang moalagad sa manghod. ... Unsa man unya ang atong maisulti? Ang Diyos ba dili matarong? Dili gayod”- Roma. 9: 10-14

Dinhi gihisgotan ni Pablo ang kamatuoran nga si Jacob ug si Esau usa ka hulagway o ilustrasyon. Ang nasod sa Israel sa pagkatinuod maoy usa ka “panganay,” sama kang Esau. Ang Diyos una nga

naghatag sa Israel sa iyang mga saad, pinaagi sa Pakigsaad sa Balaod nga iyang gihimo uban kanila ug, sa ulahi, pinaagi sa pagpadala sa iyang bugtong nga anak nga si Jesus kanila isip ilang Mesiya. Sa kinatibuk-an, ang nasud nga Judio wala magmasinugtanon sa Diyos, ug pipila lamang, sa panahon sa Unang Pag-anhi ni Jesus, midawat kaniya ingon nga ilang Mesiya ug Manluluwas.-Juan 1:11,12

Si Pablo nagpatin-aw nga ang mga Gentil, sama ni Jacob, dili usa ka “panganay.” “Ang mga Gentil, nga wala magtinguha sa pagkamatarung, nakabaton niini, pagkamatarung nga pinaagi sa pagtoo.” Ingon resulta sa halad lukat ni Jesus sa Kalbaryo, ang Sa panahon sa Ebanghelyo ang langitnong tawag gibuksan sa tanan, mga Judio ug Gentil. Bisan pa, isip usa ka nasud, “ang Israel, kinsa nagsunod sa usa ka balaod sa pagkamatarung, wala makakab-ot niini. Ngano man? Tungod kay wala nila kini gipadayon pinaagi sa pagtuo apan daw kini pinaagi sa mga buhat.”- Roma. 9: 30-32

Sa tibuok Roma kapitulo 11, gipatin-aw ni Pablo nga bisan gisalikway sa Diyos ang kinaiyanhon nga Israel, sulod lamang sa limitado nga panahon, samtang ang klase sa iglesia gitawag ug napamatud-an nga matinud-anon hangtud sa kamatayon. Gipasidan-an kita ni Pablo nga dili mapasigarbuhon, ni maghunahuna pag-ayo sa atong kaugalingon tungod kay kita nakadungog ug midawat sa langitnong pagtawag samtang ang uban pa, lakip na ang kinaiyanhon nga Israel, mga buta sa kahibulongang pribilehiyo.

Kung ang pangasaw-onon ni Kristo hingpit na, nan, pinaagi sa kaluoy sa Diyos, ang kinaiyanhon nga Israel mapasig-uli sa hingpit nga pag-uyon, ug mamahimong panig-ingnan sa usa ka panalangin sa tanang katawhan. Ang katawhan moingon, “Umari kamo, ug manungas kita sa ... balay sa Diyos ni Jacob; ug siya magatudlo kanato sa iyang mga dalan, ug kita magalakaw sa iyang mga alagianan. “Ug ngadto sa mga Judio ang katawohan moingon,” Kami mouban kanimo: kay kami nakadungog nga ang Diyos nagauban kanimo.”- Isa. 2:1-3; Zac. 8:23 ■

Ang Paglimbong ni Jacob

Yabeng Bersikulo:
“Ug miduol si Jacob sa iyang amahan nga si Isaac; ug iyang githikap siya, ug miingon siya: Ang tingog mao ang tingog ni Jacob, apan ang mga kamot mao ang mga kamot ni Esau. Ug siya wala makaila kaniya; kay ang iyang mga kamot balhiboon man sama sa mga kamot ni Esau: Ug iyang gipanalanginan siya.”

Genesis 27:22,23

Piniling Kasulatan:

Genesis 27:1-29

Ang mga anak ni Isaac ug Rebeca “nagdako, ug si Esau nahimong batid nga mangangayam, usa ka tawo sa kapatagan, samtang si Jacob usa ka hilumon nga tawo, nagpuyo taliwala sa mga tolda. Si Isaac, kinsa adunay hilig alang sa ihalas nga dula, nahigugma kang Esau, apan gihigugma ni Rebeca si Jacob.”- Gen. 25:27,28

Usa ka adlaw, samtang nagluto si Jacob og linat -an, si Esau mibalik gikan sa pagpangayam. Ug miingon siya kang Jacob: Hatagi ako, nagaampo ako kanimo. Gutom ako! Mitubag si Jacob, “Ibaligya una kanako ang imong katungod sa pagkapanganay.” Unya si Esau midali pagtubag, “Tan-awa, hapit na ako mamatay. ... Unsa ang kapuslanan sa katungod sa pagkapanganay alang kanako? Ug si Jacob miingon: Manumpa ka kanako niining adlaw. Ug siya nanumpa kaniya, nga nagbaligya sa iyang katungod sa pagkapanganay ngadto kang

Jacob.”- bersikulo 29-33

Gituohan nga sa karaang mga panahon usa kini ka batasan nga ang kinamagulangang anak sa pamilya magsaulog sa anibersaryo sa pagkatawo sa usa ka bantog nga katigulangan pinaagi sa pagpuasa. Kay ang pagbungkag sa pagpuasa sa unang natawo niining espesyal nga adlaw epektibo nga nagpasabut sa pagsalikway sa iyang mga pribilehiyo sa pagkapanganay. Kon kini nga kustombre gisunod niining panahona, mahimong isugyot nga sa dihang si Jacob miingon kang Esau, “Panumpa una kanako,” siya sa pagkatinuod nagpasidaan kang Esau mahitungod sa pagpuasa ug paghatag sa iyang mga panganay nga mga pribilehiyo. Bisan pa sa pasidaan ni Jacob, nanumpa si Esau, ug gibiyaan ang iyang katungod sa pagkapanganay.

Ingon sa daw wala sultihi ni Esau ang iyang amahan, si Isaac, mahitungod sa pagbiya sa iyang mga katungod sa pagkapanganay. Sa ulahing katuigan, “sa dihang tigulang na si Isaac, ug ang iyang mga mata

nagkalawos, mao nga dili na siya makakita,” iyang gitawag ang iyang magulang nga anak nga si Esau. Gihangyo siya ni Isaac sa pagpangayam sa usa ka ihalas, dayon andamon kini ug dad-on kini ngadto kaniya aron kaonon. Ang iyang plano mao ang paghatag kang Esau sa espesyal nga panganay nga panalangin sa dili pa siya mamatay.-Gen. 27:1-4

Nakadungog si Rebeca niini nga panagsultihanay ug gikuha ang mga butang ngadto sa iyang kaugalingon nga mga kamot. Nagplano siya sa paglimbong kang Isaac pinaagi sa pagpakaaron-ingnon ni Jacob nga si Esau. Bisan tuod kini nga pagpanglimbong gihimo ni Rebeca, si Jacob misugot niini ug nabalaka lamang kon siya madakpan. Malampuson ang paglimbong, ug si Jacob nakadawat sa panalangin nga gitinguha ni Isaac alang kang Esau.-ber. 5-29

Sa dihang gisulti sa Diyos kang Rebeca sa wala pa matawo ang kaluha, “Ang magulang magaalagad sa manghod,” tinood kini. (Genesis 25:23) Wala niya gikinahanglan ang iyang pagpanglingla, ni ang pagpamakak ni Jacob sa iyang amahan. Ang paghunahuna nga “ang mga katuyoan nga nagpakamatarong sa mga paagi” usa ka lit-ag sukad sa sinugdanan sa panahon. Dili kita mahulog niini. Ang Ginoo maoy nagkontrolar. Dili niya panalanginan ang atong sayop nga mga paningkamot sa pagpamakak, pagpangilad, o pagpangawat aron makuha ang unsay atong gituohan nga angay kanato. Si Rebeca ug si Jacob mibayad sa taas nga presyo sa ilang mga binuhatan. Dili niya makita si Jacob sa mosunod nga baynte ka tuig, ug si Jacob sa ulahi malimbongan ni Laban, iyang uyoan ug umaabot nga ugangan nga lalaki.

Kinahanglan nato nga mapalambo ang pagsalig sa Diyos sa tanan nga mga sitwasyon, bisan kung kini nagpasabut sa pagkawala sa yutan-ong mga bentaha o sa atong dungog sa taliwala sa uban. Si Apostol Pablo nakakat-on nga ang grasya sa Diyos igo alang kaniya, busa siya nagsulat, “Mao nga, tungod kang Kristo, nalipay ako sa mga kahuyang, sa mga insulto, sa kalisud, sa mga paglutos, sa mga pag-antus.” (II Corinto 12:9,10, NIV) Hinaot nga pasagdan usab nato ang Diyos “sa tanan nga maayo tungod sa pagbuhat sa iyang kabubut-on,” aron siya “magabuhat kanato kon unsay makapahimuot kaniya.” - Heb. 13:21 ■

Ang Damgo ni Jacob

Yabeng Bersikulo:

***“Ug nahigmata si Jacob
gikan sa iyang
paghikaturug, ug
miingon: Sa
pagkamatuod si Jehova
ania niining dapita ug
ako wala mahibalo.”***

—Genesis 28:16

“Piniling Kasulatan:

Genesis 28:10-22

Human si Isaac naghatag sa iyang panalangin ngadto kang Jacob, nasuko si Esau ug miingon nga human mamatay ang ilang amahan, patyon niya ang iyang igsoon. (Gen. 27:41) Sa dihang nahloan kini sa ilang inahan nga si Rebeca, iyang gisugo si Jacob sa pagkalagiw ngadto sa iyang igsoon nga si Laban ug magpabilin didto. Sa ulahi, kon ang kasuko ni Esau hingpit na nga mawala, siya mopahibalo kang Jacob nga mobalik.-ber. 42-45

Atol sa panaw ni Jacob ngadto sa iyang uyoan nga si Laban, siya mihunong sa usa ka gabii sa usa ka dapit, nga migamit sa pipila ka mga bato ingon nga usa ka unlan, ug natulog. Samtang natulog si Jacob siya nagdamgo ug usa ka “damgo diin iyang nakita ang usa ka hagdanan nga nahimutang sa ibabaw sa yuta, uban sa tumoy niini ngadto sa langit, ug ang mga manolonda sa Diyos nagsaka ug nagkanaug niini.” - Gen. 28:12

Ang Diyos anaa sa tumoy sa hagdanan. Nagsulti siya kay Jacob, “Ako ang Diyos sa imong amahan nga si Abraham ug ang Diyos ni Isaac. Ihatag ko sa imo ug sa imong mga kaliwat ang yuta nga imo gihigdaan. Ug ang imong kaliwatan mahimong sama sa abug sa yuta. ... Ang tanang mga katawhan sa kalibutan panalanginan pinaagi kanimo ug sa imong mga anak. Ako magauban sa imo ug bantayan ka bisan diin ka moadto, ug pabalikon ko ikaw dinhi nga yuta. Dili ako mobiya kanimo hangtod nga matuman ko ang akong gisaad kanimo.”-bersikulo 13-15

Sa sinugdanan sa iyang yutan-on nga pangalagad, gihisgutan ni Jesus kining damgo ni Jacob. Human gipahayag ni Nathanael nga si Jesus mao ang “Anak sa Diyos” ug ang “Hari sa Israel,” ang Ginoo mitubag, nga nag-ingon, “Makita nimo ang mas dagko nga mga

butang kay niana. ... makita ninyo ang langit nga maabli, ug ang mga manolonda sa Diyos nga nagasaka ug nagakanaog sa Anak sa Tawo.”- Juan 1: 47-51

Sumala sa mga pulong ni Jesus, ang “hagdan” sa damgo ni Jacob usa ka hulagway ni Jesus, “ang Anak sa Tawo.” (Juan 8:28) Tungod kay si Hesus “naghatag sa iyang kaugalingon nga usa ka lukat alang sa tanan,” ang tanang katawhan adunay kahigayonan sa “pagkat-on sa pagkamatarung,” ug mobalik ngadto sa panag-uyon uban sa Diyos. (I Timoteo 2:5,6; Heb 2:9; Isa 26:9) Sa damgo ni Jacob, ang ilawom sa hagdan naghulagway sa yutan-ong bahin sa gingharian sa Diyos, ang tumoy sa hagdan sa langitnong hugna.

Diha sa mga basahon sa Isaias ug Miqueas kini giingon, “Sa katapusang mga adlaw, ... ang bukid [gingharian] sa balay ni Jehova pagatukuron; ... ug ang tanan nga mga nasud magaganayan ngadto niini. Ug daghang mga tawo ang moadto ug moingon, ... mangadto kita sa bukid sa Ginoo, ngadto sa balay sa Diyos ni Jacob; ... kay gikan sa Sion magagala ang balaod, ug ang pulong sa Ginoo gikan sa Jerusalem.”- Isa. 2:2,3; Mic. 4:1,2

Ang “Sion” naghulagway sa espirituhanong bahin sa gingharian sa Diyos-ang gihimaya nga Kristo, ulo ug lawas. (Salmo 48:2; Pinadayag 14:1) Ang “Jerusalem” naghulagway sa yutan-ong bahin sa gingharian. Ang pangulong mga representante niini nga hugna mao si Abraham, Isaac, ug Jacob, uban sa daghan pang mga lalaki ug mga babaye nga nagpakita sa kinabuhi sa pagtoo sa Diyos sa wala pa ang halad sa lukat ni Jesus.-Sal. 45:16; Mat. 8:11; Luc. 13: 28,29; Heb. 11:1-40

Ang mga anghel nga nagasaka ug nagkanaug sa hagdan sa damgo ni Jacob mahimong simbolo sa kamatuoran nga adunay usa ka matang sa komunikasyon tali sa mga lider sa langitnon ug yutan-on nga mga hugna sa gingharian. Sa pipila ka paagi, ang mga detalye nga wala nato nahibal-an karon, ang langitnon nga klase sa “Sion” magahatag sa tanang gikinahanglan nga mga panudlo ug pag-awhag alang sa katawhan, aron sila “makat-on sa pagkamatarung” ug “makaila sa Ginoo.” – Isaias 26: 9; Jer. 31:34

Ang Kauswagan ni Jacob

Yabeng Bersikulo:

“Ug midaku ang tawo sa hilabihan gayud, ug dihay daghang mga panon sa mga carnero, ug mga ulipon nga babaye, ug mga ulipon nga lalake, ug mga camello ug mga asno.”

—Genesis 30:43

Piniling Kasulatan:

Genesis 30:25-34,43

Human sa iyang espesyal nga damgo, si Jacob mipadayon sa iyang panaw ug mihunong sa usa ka atabay diin ang mga magbalantay gikan sa lungsod ni Laban gipundok aron sa pagpainom sa ilang mga panon. Ang anak nga babaye ni Laban, si Raquel, miabot sa atabay uban sa mga karnero sa iyang amahan. Pagkakita ni Jacob sa iya, gikuha niya ang bato sa baba sa atabay ug gipainom ang mga karnero ni Laban. Dayon, gihagkan ni Jacob si Raquel ug gipatinaw kaniya nga siya ang pag-umangkon sa iyang amahan.-Gen. 29:1-12

Sa pagkadungog ni Laban sa balita mahitungod sa iyang pag-umangkon nga nag-abot, nagdali siya sa pagpakigkita ni Jacob, migakos ug mihalok kaniya. Pagkahuman, gidala niya si Jacob sa iyang balay, diin siya nagpabilin sulod sa usa ka bulan, nagtrabaho alang kang Laban. Ug miingon si Laban kang Jacob: “Tungod kay ikaw akong pag-umangkon magtrabaho ka na lang ba sa wala, suginli ako kung unsa ang imong suhol.”- bersikulo 13-15, NIV

Si Laban adunay duha ka anak nga babaye, ang magulang nga si Leah ug ang manghud mao si Raquel. Tungod kay nahagugma na siya kang Raquel, miingon si Jacob ngadto kang Laban: “Magtrabaho ako kanimo ug pito para sa imong kamanghorang anak nga si Raquel.” Ang pito ka tuig ingon sa dugay kaayo apan dili kini alang kang Jacob. “Nag-alagad si Jacob sulod sa pito ka tuig aron makuha si Raquel, apan daw pipila lamang ka adlaw kini alang kaniya tungod sa iyang gugma.”- bersikulo 16-20,

Paglabay sa pito ka tuig si Laban naghimo ug usa ka kombira. Bisan tuod wala ibutyag sa dayag, makita nga sa panahon sa pista, nahubog si Jacob, tungod kay sa dihang misulod siya sa tolda sa gabii sa iyang kasal, dayag nga wala siya mahibalo kon kinsa ang uban kaniya. Sa buntag ang pagpanglimbong ni Laban napadayag. Si Jacob naghigda

uban kang Lea, dili ang gihigugma pag-ayo nga si Raquel. Gipangutana ni Jacob si Laban, “Nganong gilimbongan mo ako?” – bersikulo 21-25

Sa ingon nakita nato nga ang una nga pagpanglimbong nga gibuhat ni Rebeca ug Jacob gibalik ngadto kaniya ni Laban. Ang hinungdanon nga pagtulon-an alang kanato mao atong anihon ang atong gipugas. (Galacia 6:7,8; Job 4:8; Hos 10:12,13) Nasayod si Laban nga kung aron magpabilin si Jacob, kinahanglan nga ihatag niya si Raquel, nga iyang gibuhat usa ka semana sa ulahi ingon nga ganti alang sa laing pito ka tuig nga pag-alagad, nga giuyonan ni Jacob.-Gen. 29:26-30

Si Jacob nahimong mauswagon, sumala sa gipakita sa atong yabeng bersikulo. Nahiuyon niini, ang mga saad sa Diyos kaniya usa ka yutan-on nga kinaiyahan, ug gihisgutan ang “yuta” nga iyang gipuy-an, ug gipakasama ang iyang binhi ngadto sa “abug sa yuta.” (Genesis 28:13,14) Busa, si Jacob maayo nga nagrepresentar sa natural nga Israel. Si Laban, kinsa gipanalanginan sa pag-alagad ni Jacob, mahimong naghulagway sa nahibiling bahin sa katawhan. Ang tanan, Judio ug Gentil, makadawat sa mga panalangin sa yutan-ong gingharian sa Diyos.-Isa. 2:2,3; Ezeq. 37:22-28; Zac. 8:22,23

Mahitungod sa natural nga Israel, si Apostol Pablo nag-ingon: “Mogula gikan sa Sion ang Manluluwas, ug magapahilayo sa kadautan gikan kay Jacob; Kay kini mao ang akong pakigsaad ngadto kanila, sa diha nga kuhaon ko ang ilang mga sala.” (Roma 11:26,27) Sukwahi kang Jacob, ang mga saad sa Diyos ngadto sa iyang amahan nga si Isaac mga langitnon, “Ako mohimo sa imong binhi nga modaghan sama sa mga bituon sa langit.”(Genesis 26:4) Gipatin-aw ni Pablo nga si Isaac, binhi ni Abraham, nagrepresentar sa espirituhanon o langitnong binhi-nga mao, si Jesus ug ang iyang matinud-anon nga mga sumusunod sa Ebanghelyo sa panahon sa Ebanghelyo. (Galacia 3:16,26,29; 4:28) Sa ingon atong makita ang matahum nga kamatuoran nga ang gisaad nga gingharian sa Diyos magalibut sa langit ug sa yuta!

Pagpasalamat Ngadto sa Diyos ug sa Tanang mga Gasa

“Ang tanang maayong hatag ug ang tanang hingpit nga gasa nagagikan sa kahitas-an, gikan sa Amahan sa mga kahayag kang kinsa walay pagkausbab ni landong gumikan sa pagkabalhin.”

—*Santiago 1:17*

Walay usa nga butang nga anaa sa tawo nga wala magagikan sa Diyos ingon nga gasa sa iyang madagayaon nga gugma. Tinuod kini ilabi na sa Kristohanon, kinsa dugang sa espirituhanong mga gasa nga iyang gipanalanginan, husto nga maghunahuna bisan sa materyal nga mga butang sa kinabuhì isip mga gasa sa Diyos. Ang Ecclesiastes 5:19 nag-ingon, “Ang Dios naghatag sa bahandi [sa matag tawo], ug gihatagan siya sa gahum sa pagkaon niini, ug sa pagkuha sa iyang bahin, ug sa pagmaya sa iyang kahago; kini ang gasa sa Diyos.”

Dinhi gipahinumduman kita kon unsa ka maayo ang mga gasa sa Diyos. Ang pagkaon nga atong gikaon usa ka gasa sa Diyos, apan kadtong adunay dili hingpit nga panglawas ug dili makahimo sa paghilis sa husto nga pagkaon dili, siyempre, malipay pag-ayo niining partikular nga gasa. Kini nagpahinumdom kanato nga bisan ang atong panglawas usa ka gasa sa Diyos. Kung atong hatagan og hustong pagtagad ang gibuhat sa Diyos alang kanato niining mga materyal nga mga linya, kita makakaplag sa adlaw-adlaw nga hinungdan sa paglipay, kay ang matag lihok sa usa ka himsog nga lawas naghatag kalipay ug hinungdan sa pagpasalamat.

Sa diha nga gibuhat sa Diyos ang atong unang mga ginikanan siya nagtanom og usa ka tanaman alang kanila “sa silangan sa Eden,” diin gibutang “ang matag kahoy nga kahimut-an sa panan-aw, ug maayo alang sa pagkaon.” (Gen. 2:8,9) Kini mahinungdanon, naghunahuna kita, nga ang kaanindot sa Tanaman sa Eden gipahimutang diha sa mga kalidad sa pagpatunhay sa pagkaon niini. Buot sa Diyos ang iyang tawhanong nilalang dili lamang

magpakabuhi, apan sa pagpuyo sa mga palibot nga diha sa ilang kaugalingon nga angay alang sa kalipay ug kaayohan. Ang Kasulatan nagsulti kanato nga ang yuta gilalang aron mahimong balay sa tawo. “Ang kalangitan, bisan ang kalangitan, iya sa Ginoo: apang ang yuta gihatag niya sa mga anak sa mga tawo.” - Salmo 115:16

Ang Diyos wala'y pinalabi sa pag-apud-apod niining mga panalangin sa tanang katawhan. Gipasabut ni Jesus nga ang Diyos “nagapasubang sa iyang adlaw sa ibabaw sa mga daotan ug sa mga maayo, ug nagpadalag ulan sa mga matarung ug sa mga dili matarung.” (Mateo 5:45) Kini nagpasabot nga ang yutan-on nga mga gasa sa Diyos sa adlaw ug sa ulan kanunay gibahin sa mga tawo nga wala magadayeg kanila ug, sa pagkatinuod, tingali nasuko sa mga panahon diin ang mga plano sa tawo mahimong matugaw sa mga elemento sa panahon.

Ang mga sumusunod ni Jesus kinahanglan ug mao ang labing mapasalamaton sa materyal nga mga gasa sa Diyos. Si Apostol Pablo, nga nagsulat mahitungod niini, miingon, “Ako nakakat-on, sa bisan unsa nga kahimtang nga ako makontento. Ako nasayud kong unsaon sa pagpaubos, ug nahibal-an kong unsaon nga magmadagayaon ... aron mapuno ug magutom.”(Filipos 4:11,12) Ania ang usa ka matinud-anon nga alagad sa Diyos nga iyang gitugutan usahay nga magutman. Apan alang sa mga Kristohanon bisan ang usa ka kasinatian nga ingon niini nga matang mahimo nga giisip nga usa ka gasa gikan sa Diyos, tungod kay usa kini ka kasinatian diin siya nakakat-on sa labi ka hingpit nga pagbutang sa iyang pagsalig sa Diyos. Uban niining mao nga linya nga gisulat ni Pablo, “Ang pagka-diosnon nga may katagbawan usa ka dakung ganansya. Kay wala kitay dala nga bisan unsa nganhi sa kalibutan, ug sigurado nga dili kita makadala sa bisan unsa.”- I Tim. 6:6,7

ESPIRITOHANONG MGA GASA

Samtang ang usa ka Kristohanon nakakita sa tanan mahitungod kaniya ang mga gasa sa Diyos nga walay pagpihig ngadto sa tanan nga mga tawo, iyang gipabilhan ang labi ka espirituhanon nga mga gasa sa Diyos, nga daghan kaayo. Sa Efeso 2:8 si Apostol Pablo misulat, “Tungod sa grasya kamo naluwas pinaagi sa pagtoo: ug dili

kana sa inyong kaugalingon: kini ang gasa sa Diyos.” Daghang mga estudyante sa Bibliya ang wala makatino sa pagbasa niini nga teksto kung kini ba gihisgotan isip gasa sa Diyos, o pagtuo. Sa pagkatinuod, ang apostol nag-ingon nga ang atong kaluwasan-nga naluwas pinaagi sa atong Ginoong Jesu-Cristo-ang gasa sa Diyos. (Roma 5:15) Kini ang gasa sa grasya sa Diyos, ug kini nakab-ot nato pinasukad sa atong pagtoo ug pagtagbo sa kondisyon sa gasa, nga mao ang bug-os nga dedikasyon sa atong mga kaugalingon sa pagtuman sa kabubut-on sa Ginoo.

Ang Roma 6:23 mabasa, “Ang bayad sa sala mao ang kamatayon; apan ang gasa sa Diyos mao ang kinabuhing walay katapusan pinaagi ni Hesu Kristo nga atong Ginoo.” Ang pulong nga “suhol” nagpasabot sa usa ka butang nga naangkon. Apan wala siya moingon nga ang suhol sa pagkamatarung mao ang kinabuhing dayon. Walay bisan unsa nga mahimo sa bisan kinsa aron makaangkon sa kinabuhing dayon. Busa gisulti niya kini sa husto sa iyang giingon nga ang kinabuhing walay katapusan mao ang gasa sa Diyos pinaagi ni Hesu Kristo nga atong Ginoo. Kini nahisubay gayud nianang bililhong teksto nga mabasa, “Gihigugma gayud sa Diyos ang kalibutan, nga gihatag niya ang iyang bugtong Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag, kondili may kinabuhing dayon.” - Juan 3:16

PAG-ILA

Ang Salmo 119:144 mabasa, “Ang pagkamatarung sa imong mga pagpamatuod walay katapusan: hatagi ako ug salabutan, ug ako mabuhi.” Usa sa bililhon kaayo nga mga gasa sa Diyos ngadto sa matag matinud-anon nga sumusunod sa Agalon mao ang gasa sa pag-ila bahin sa iyang mga plano ug mga katuyoan nga gipadayag sa iyang Pulong. Ug pinaagi lamang niini nga gasa sa pag-ila nga kita makasabut sa plano sa Diyos sa mga kapanahonan. Si Apostol Pedro misugid kang Jesus, “Ikaw ang Kristo, ang Anak sa Diyos nga buhi.” Ug si Jesus mitubag, “Wala kini ipadayag sa unod ug dugo, kondili ang akong Amahan nga atua sa langit.” (Mat. 16:15-17) Sa laing pagkasulti, ang dakong kamatuoran nga gipahayag ni Pedro mahitungod kang Kristo nga mao ang Kristo wala gipasukad sa pagsabot sa hunahuna sa tawo apan gipadayag ngadto ni Pedro sa iyang Amahan sa langit. Pagkanindot nga panig-ingnan kini sa gasa

sa pag-ila! Miingon si Jesus sa iyang mga tinun-an, “Gihatag kaninyo aron mahibaloan ang mga misteryo sa gingharian sa langit.” - Mat. 13:11

Ang gasa sa pag-ila gihatag ngadto sa katawhan sa Diyos pinaagi sa gahum sa Balaang Espiritu, ug usa kini sa talagsaong mga gasa sa Diyos. Si Jesus miingon, “Kon kamo, bisan kinsa nga daotan [o makasasala sa kinaiyahan], mahibalong mohatag sa maayong mga gasa ngadto sa inyong mga anak, unsa ka labaw pa nga ang inyong Langitnong Amahan mohatag sa Espiritu Santo ngadto kanila nga mangayo kaniya?” (Lucas 11:13).) Ang matag tinuod nga sumusunod sa Agalon nakahibalo sa bili sa gasa sa Diyos sa Espiritu Santo. Kita gipanganak pinaagi sa Balaang Espiritu; gidihogan kita sa Balaang Espiritu; kita gibunyagan ug gibugkos pinaagi sa Balaang Espiritu; gigiyahan kita sa Balaang Espiritu, ug kita sa katapusan matawo sa Espiritu.

USA KA MAAYONG HUNAHUNA

Diha sa II Timoteo 1:7 si Pablo, nagsulat kang Timoteo, mipasabut nga ang Diyos naghatag kaniya sa espiritu sa “gahum, ug sa gugma, ug sa maayong panghunahuna.” Ang konteksto niini nga pamahayag napadayag kaayo. Sa katapusan niining katapusang sulat ni Pablo ngadto kang Timoteo iyang gidapit ang iyang minahal nga espirituhanong anak nga lalaki sa pagbisita kaniya sa iyang selda sa bilanggoan sa Roma. Nahibal-an ni Pablo nga kini naglangkob sa usa ka piho nga risgo ug peligro; busa iyang gipasabut ngadto kang Timoteo nga ang Diyos wala maghatag kaniya sa espiritu sa kahadlok. Kung nahadlok siya sa hangyo ni Pablo nga duawon siya sa Roma, sigurado siya nga ang espiritu sa kahadlok wala maggikan sa Diyos, apan nga ang Diyos naghatag kaniya sa espiritu sa gahum, ug sa gugma, ug sa usa ka maayo nga hunahuna .

Nagkinahanglan og kaisog sa pagtubag sa pagdapit ni Pablo, ug usab dako nga gugma sa bahin ni Timoteo alang kang Pablo ug alang sa Ginoo, aron ibutang ang iyang kaugalingon sa kapeligro nga nalangkit. Bisan pa, kini, gipasaligan ni Pablo si Timoteo, mao ang pagpadayag sa espiritu sa usa ka “maayo nga hunahuna.” Pagkatalagsaon ni Pablo! Sa tinuud, ang matag Kristohanon nagpahinugod sa iyang kaugalingon aron ihalad ang iyang

kinabuhi alang sa iyang mga kaigsoonan. (I John 3:16) Ang Balaang Espiritu magagiya ni Timoteo sa paghimo sa tukmang desisyon sa pagdawat sa imbitasyon ni Pablo, bisan kini mahimong hinungdan sa iyang kinabuhi. Pag-abot pinaagi sa dinasig nga Apostol Pablo, si Timoteo makonsiderar kini sumala sa gisulti mismo sa Ginoo ug naghatag kaniya og oportunidad sa pagpakita sa pagkasinsero sa iyang pagpahinungod.

ANG MGA KASULATAN

Ang laing bililhong gasa sa Di"os sa iyang katawhan mao ang Balaan nga Kasulatan, ug kini nga mga Kasulatan gihatag pinaagi sa ministryo sa Balaang Espiritu. Si Apostol Pablo misulat, "Ang tibuok nga Kasulatan, nga inspirado sa Diyos, mapuslanon gayod alang sa pagpanudlo, alang sa pagsalig, alang sa pagtul-id, alang sa disiplina nga anaa sa pagkamatarong; aron ang tawo sa Diyos mahimo nga hingpit, nga haom alang sa tanang maayo nga buhat."- II Tim. 3:16,17

Ang dugang nga detalye gihatag kon giunsa sa Balaang Espiritu pagministryo sa Pulong sa Diyos ngadto kanato. Sa Efeso 4:7-13 si Apostol Pablo nagpatin-aw, "Sa matag usa kanato gihatag ang grasya sumala sa sukod sa gasa ni Kristo. Tungod niana siya nagaingon: Sa pagsaka niya sa kahitas-an, nagdala siya sa dagkung mga panon sa katawohan ug mihatag ug mga hiyas sa mga tawo. (Ug kini siya misaka, unsa bay kahulogan, kondili nga mikanaug usab ngadto sa ubos nga mga bahin sa yuta? Ang mikanaug mao usab ang misaka sa kahitas-an nga labaw sa tanang mga langit, aron mapuno niya ang tanang mga butang). , mga apostoles; ug ang uban, mga manalagna; ug ang pipila, mga ebanghelist; ug ang uban, mga pastor ug mga magtutudlo; alang sa pagkahingpit sa mga balaan, alang sa buhat sa pag-alagad, alang sa paglig-on sa lawas ni Kristo: hangtud kitang tanan moabut diha sa panaghiusa sa pagtoo, ug sa kahibalo sa Anak sa Diyos, ngadto sa usa ka hingpit nga tawo, ngadto sa sukod sa gidak-on sa kahupnganan ni Kristo."

Ang buluhaton sa mga apostoles, mga propeta, mga pastor ug uban pa mao ang pag patin-aw sa Pulong sa Diyos. Ang mga apostoles mao ang dinasig nga mga tigpahibalo sa plano sa Diyos, ug ang ubang mga sulugoon nga gihisgutan mao ang mga wala'y

bunga, apan kini tanan naglihok aron sa pagpadan-ag sa lawas ni Kristo sa kinatibuk-an nga aron sila hingpit nga mahibalo sa kabubut-on sa Diyos ug madala sa panaghiusa sa pagtuo. Busa pagkatalagsaon nga gasa ang gasa sa Balaan nga Kasulatan pinaagi sa gahum sa Balaang Espiritu sa Diyos!

TANANG BUTANG

Si Apostol Pablo misulat, “Siya nga wala magpahigawas sa iyang kaugalingong Anak, apan nagtugyan kaniya alang kanatong tanan, dili ba ihatag usab niya kanato ang tanang mga butang uban kaniya?” (Roma 8:32) Pagka malangkobon gayud ang mga gasa sa Diyos, sugod sa gasa sa iyang pinalanggang Anak nga mahimong Manluluwas ug Manunubos! Pinaagi kaniya kita adunay gasa sa pagkamatarong, ang gasa sa pagpakig-uban sa Langitnong Amahan ug sa usag usa, ang gasa sa Balaang Espiritu, ug daghan pang uban nga mga gasa nga gihatag kanato aron magamit sa himaya sa Dios.

May pribilehiyo pa gani kita nga mag-antos uban ni Kristo. Gihisgutan kini ni Pablo. Siya miingon, “Kaninyo gihatag kini alang kang Kristo, dili lamang ang pagtoo kaniya, kondili usab ang pag-antos tungod kaniya.” (Filipos 1:29) Ang bili niini nga gasa anaa sa kamatuoran nga kon kita matinud-anon sa pag-antos uban ni Kristo kita, sa takdang panahon sa Diyos, adunay pribilehiyo nga mabuhi ug maghari uban kaniya. 8:16,17

Adunay daghang mga gasa sa Diyos sa iyang katawhan sa Panahon sa Ebanghelyo nga gihisgotan sa Kasulatan. Adunay, pananglitan, kadtong mga talagsaon nga mga gasa nga gihisgutan sa Pinadayag, mga kapitulo 2 ug 3. Niini nga mga kapitulo gisaaran kita nga, kon kita matinud-anon hangtud sa kamatayon, kita pagahatagan ug “purongpurong sa kinabuhi.” Unya adunay nindot nga saad –sa gihapon depende sa atong pagkamatinud-anon-nga sa takdang panahon kita hatagan sa pagkaon sa tinagong manna.

Dugang pa, adunay gisaad nga gasa nga “gahum ibabaw sa kanasuran,” ug gasa sa “bituon sa kabuntagon.” Kung matinud-anon, kita magsul-ob sa “puti nga sapot” ug maghimo “usa ka haligi sa templo sa atong Diyos.” Si Jesus usab miingon, “Kaniya nga magmadaugon itugot ko nga molingkod uban kanako sa akong

trono, ingon nga ako usab nakadaug, ug ako milingkod uban sa akong Amahan diha sa iyang trono.” (Pinadayag 3:21) Pagkaanindot nga palaaboton sa ingon gipakita kanato, ug pagkamakapadasig ngadto sa pagkamatatud-anon!

Sa Lucas 12:32 gihatag ni Jesus ang usa ka sumaryo sa gipasabut sa tanan niining mga kahibulongan nga mga gasa sa umaabot sa dihang siya miingon sa iyang mga tinun-an, “Ayaw kahadlok, gamay nga panon; kay ang imong Amahan nahimuot sa paghatag kanimo sa gingharian.” Ang purongpurong sa himaya, ang tinagong manna, gahum ibabaw sa kanasuran, bitoon sa kabuntagon, puti nga saput, ingon nga usa ka haligi sa templo, ug naglingkod uban ni Jesus sa iyang trono, ang tanan nga bahin sa pagpakig-ambit uban ni Hesus isip kaubang mga manununod sa iyang gingharian-ang gingharian nga gisaad sa Langitnong Amahan ug gipasaligan ngari kanato pinaagi ni Jesus ug ang merito sa iyang halad sa pagtubos.

Dili kita makapalit sa ingon nga mga gasa, ug walay bisan unsa nga butang nga atong gihuptan nga mahimo natong itugyan nga angay sa atong pagdawat sa tanan nga mga panalangin sa Diyos, gawas sa atong pagpasalamat ug sa atong debosyon sa dakung Tighatag. Busa siya nagdapit kanato sa paghatag kaniya sa atong mga kasingkasing, ug sa pagpunting sa atong mga mata ug pagsunod sa iyang mga pamaagi. (Panultihon 23:26) Gihimo nato kini pinaagi sa pagtuman sa tanan nga mga kondisyon nga gilakip sa mga gasa sa Diyos, ug pinaagi sa atong pagtuman nga sa katapusan kita makadungog sa mga pulong, “Maayo, ikaw nga maayo ug matitud-anong sulugoon: ikaw matitud-anon pipila ka mga butang, himoon ko ikaw nga magmamando sa daghang mga butang: sumulod ka sa kalipay sa imong ginoo.”- Mat. 25:21

**Gipanalanginan
ka sa Dios**

